

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการที่นอกเหนือจากเบี้ยความพิการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี” ผู้วิจัยใช้วิธีการแบบบูรณาการ (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้น ในการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยจะแบ่งหัวข้อหลัก ดังนี้

1. วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ
 - 1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย
 - 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล
2. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ
 - 2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.2 การตรวจสอบข้อมูล
 - 2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ประชากรที่เป็นเป้าหมายการวิจัย ได้แก่ คนพิการที่มีชื่ออยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 6 ตำบล จำนวน 528 ราย ได้แก่ ตำบลนายายอาม ตำบลวังใหม่ ตำบลวังโดนด ตำบลช้างข้าม ตำบลกระแจะ และตำบลสนามไชย

การกำหนดขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ใช้แนวคิดของยามาเน (Yamane, 1973 : 1088) คำนวณขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสม ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดหรือกลุ่มตัวอย่าง (Sample size)

N = จำนวนประชากรที่ศึกษา (Population)

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (Sampling error)

ความคลาดเคลื่อนมากที่สุดที่ยอมรับได้ = + 5% ความเชื่อมั่นในการสุ่มน้อยที่สุดที่ยอมรับได้ คือ 95 %

แทนค่า

$$n = \frac{528}{1 + 528(0.05)^2}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{528}{1+1.32} \\
 &= \frac{528}{2.32} \\
 &= 227.5862 \\
 &= 228
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 228 คน

ส่วนเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง (Sample Technique) จะใช้การสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Sampling) คือ ขั้นแรกจะใช้การสุ่มแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) และขั้นที่สองจะใช้การสุ่มเชิงระบบ (Systematic Random Sampling) ดังนี้

สูตร
$$\frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละองค์การบริหารส่วน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

การสุ่มแบบสัดส่วน จะใช้สัดส่วนคนพิการที่มีชื่ออยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ดังตารางข้างล่างนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคนพิการที่มีชื่ออยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

ชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
กระแจะ	106	46
ช้างข้าม	85	37
นายายอาม	102	44
วังโตนด	73	31
วังใหม่	86	37
สนามไชย	76	33
รวม	528	228

สรุป การสุ่มเชิงระบบจะใช้การพิจารณาจากบัญชีรายชื่อคนพิการในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล โดยแบ่งออกเป็นช่วงเท่า (Interval Scale) ดังนี้ ทุกลำดับชื่อลำดับที่ 2, 4, 6, 8, ..., 90, 92 ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยใช้รูปแบบคำถามทั้งปลายปิด และปลายเปิด

องค์ประกอบของเครื่องมือวิจัย ประกอบด้วยเนื้อหาสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากร ได้แก่ ประเภทความพิการ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมในการจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้คำถามปลายปิด ทั้งหมด 7 ด้าน 29 เรื่อง ประกอบด้วย

1. ด้านการแพทย์ 8 ข้อ
2. ด้านการจัดการศึกษา 3 ข้อ
3. ด้านอาชีพ 4 ข้อ
4. ด้านสวัสดิการสังคม 3 ข้อ
5. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 6 ข้อ
6. ด้านสังคม 3 ข้อ
7. ด้านที่อยู่อาศัย 2 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยใช้คำถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยวิธีการหาความเรียงและสรุปผล

ในการเก็บข้อมูลคนพิการทั้ง 7 ประเภทนั้น คนพิการที่สามารถให้ข้อมูลด้วยตนเองได้ มี 2 ประเภท คือ พิกัดทางการเห็น และพิกัดทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ส่วนคนพิการที่เหลืออีก 5 ประเภท คือ พิกัดทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย พิกัดทางจิตใจหรือพฤติกรรม พิกัดทางสติปัญญา พิกัดทางการเรียนรู้ และพิกัดทางออทิสติก จะให้ผู้ดูแลคนพิการเป็นผู้ให้ข้อมูล

การทดสอบเครื่องมือจะใช้การทดสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

1. การทดสอบความตรง (Validity) จะใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัย และหัวข้อวิจัย จำนวน 3 คน (ดังภาคผนวก ก) โดยการทดสอบเครื่องมือที่จะใช้การทดสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยการนำแบบสัมภาษณ์ให้ทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบ เมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากผู้เชี่ยวชาญ นำข้อแก้ไขทั้งหมดมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2. การทดสอบความเที่ยง (Reliability) จะใช้การทดลองไปเก็บแบบสัมภาษณ์ จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.83

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน ถึง เดือนธันวาคม 2555 หลังจากนั้นผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ก่อนนำไปลงรหัสเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ตัวแปรส่วนบุคคลจะใช้เครื่องมือทางสถิติ เป็นการนำความรู้มาจัดการกับตัวเลข โดยการนำมาแจกแจงความถี่ คำนวณเป็นค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง

2. การวิเคราะห์ระดับความเหมาะสมในการจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมมาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

ซึ่งนำมากำหนดเป็นเกณฑ์ได้ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การทดสอบสมมุติฐานจะตั้งระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนี้

3.1 สมมุติฐานข้อที่ 2 จะใช้ค่าที (t-test)

3.2 สมมุติฐานข้อที่ 1, 3, 4, 5 และ 6 จะใช้ค่าเอฟ (F-test) ANOVA

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

วิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

สถิติเชิงอนุมาน โดยการใช้ t -test ณ ระดับ 0.05 เพื่อเปรียบเทียบตัวแปร 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในการวิจัยนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 เอกสารชั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ทะเบียนรายชื่อคนพิการขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 เอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ คือ บทความวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือ

การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-dept Interview) เป็นการใช้นิเวศสัมภาษณ์เจาะลึก (ตามภาคผนวก) โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key-Informants)

ชื่อ-สกุล

สถานภาพในการให้ข้อมูล

1. นายโกศล โมมา	ประธานชมรมจิตอาสาดูแลคนพิการอำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี
2. นายวินัย อยู่เกิด	ประธานสมาคมคนพิการจันทบุรี อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

3. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ในที่นี้หมายถึง ประสบการณ์จากการสังเกตที่ได้จากการร่วมทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ ผู้วิจัยได้มีโอกาสทำงานที่ องค์การบริหารส่วนตำบลสนามไชย เป็นเวลา 7 ปี ในตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน

การตรวจสอบข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลในที่นี้จะใช้รูปแบบ ดังนี้

การตรวจสอบการสัมภาษณ์ โดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกันตรวจสอบซึ่งกันและกัน การตรวจสอบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน คือ ใช้การสัมภาษณ์กับเอกสารตรวจสอบซึ่งกันและกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จะใช้การตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อเพิ่มเติมคำอธิบายตารางจากการสำรวจให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น